

HECE TASLARI

aylık Őir dergisi

106.on5aralık2023

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarslan

kapak fotoğrafı

!!!

muhabbet yeri

haydarbey mh.32077.sokak

armada/2 d blok nu: 6

onikişubat/kahramanmaraş

0535 391 92 50

www.hecetaslari.com

hecetaslaridergisi@gmail.com

9. yıl. 106. sayı 15 Aralık 2023

ISSN 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

- Erhan Çapraz / Gazze'ye Ağıt / 3
- Memik Kömekçi / Filistin / 4
- Murat Kahraman / Ebâbil / 5
- Cihat Barış / O Gün Bu Gündür / 6
- Tayyib Atmaca / Hanzala / 7
- Mustafa Nejat Sefercioğlu / Bilmez / 8
- İbrahim Berber / Ah Şiiri -1- / 9
- Basri Doğan / Düğüm / 10
- Seadet Rzaeva / Yenə Sənsizləşmişəm / 11
- Metin Mert / Geçti Artık / 12
- Yasin Şen / Aklımdan Çıkmıyorsun / 13
- Mustafa İmir / Düşünce-Çeşitleme / 14
- Şəmsulla Aqayi /
Bir Daş Atdan Yüz Daş Üstən / 15
- Hüseyin Kaya / Tayyib Atmaca ile
Şiir Yürüyüşü -8- / 16
- Yemliha Gürlek / Gurbet / 20
- Ömer Ekinci Micingirt / Bayrak / 21
- Casim Babaoğlu / Yolumuz Vardır / 22
- Hayrullah Değerli / Ey Sevgili / 23
- Metin Özarslan / Yedilik / 24

● Erhan apraz

Gazze'ye Ağıt

sapan taşlı çocuklardı bedensiz
gazze blblleri kanayan gller
bombalar altında yatar kefensiz
gazze blblleri kanayan gller

ismail'di Hakk'a olmuştu kurbn
ol levh-i mahfuzda yazılan fermn
şimdi rah-ı hakta dizili kervn
gazze blblleri kanayan gller

aksa mescidinde ykselir ışık
tllenen her mağrib Nebi'ye aşık
fakir sofrasında matem her kaşık
gazze blblleri kanayan gller

el-emin camii edildi harab
imanlar zirvede csseler btab
dayanır mı buna her nefis Yrab
gazze blblleri kanayan gller

bombalar ufukta szlen kandil
kanayan yaraya yetişmez mendil
ferydı duyulmaz sade yanan dil
gazze blblleri kanayan gller

Yrab mazlumuna çok yardım eyle
gz yaşlı analara bak yardım eyle
zlimi ateşte yak yardım eyle
gazze blblleri kanayan gller

rifi'm gaflette belki bilemez
kardaşının gz yaşını silemez
ayağına diken batsın dilemez
gazze blblleri kanayan gller

● Memik Kömekçi

Filistin

Bir yanım Akdeniz sırtında alev
Yemen'den yukarı yar da öyle gel
Kanayan yaram var boşuna söylev
Yaramı kıyıda sar da öyle gel

Âlemi deryadır açılır kapım
Çok kavim tanırım sağlamdır yapım
Semavi dinlere senettir tapum
Aslımı tarihe sor da öyle gel

Miraca yaslandım sanmayın konak
İçerim yanıyor gözlerim çanak
Duvarın taşına sürmeden yanak
Lut Gölü'nü hayra yor da öyle gel

İnsanım geçmişten ibret alırım
Filistin Kenan'ım gitmez kalırım
Hedefim insanlık haktır varılım
Semavi dinleri kar da öyle gel

İsrail telime konma yanarsın
Güverten tutuşur geri dönersin
Sen kendi soyunda medet umarsın
Mihrabım Kudüs'e var da öyle gel

Muhammed, İbrahim, Davut, Süleyman
İnsanlık tükenmiş bitmiş din iman
Köşkeröğlü Hak'tan eder mi güman
Zerreyi miskalde zarda öyle gel

● Murat Kahraman

Ebâbil

Siyonist geçemezdi hiç Kudüs'ün bendinden;
İki milyar Müslüman geçmeseydi kendinden!

Hiç mi ders alınmadı o Allah buyruğundan;
Yeter artık çekilin gâvurun kuyruğundan!

Bu iş böyle olmazdı emr-i Hakk'a uysaydın;
İsrail kurulmazdı sen Hamid'i duysaydın!

Hani var mı elinde işine yarar kozlar;
Bir işe yaramıyor verdiğiniz o pozlar!

Canlı yayında nakil katliamdan haberin;
Burada durmak mıdır senin orada yerin!

Sözleriniz bittiyse bizim gibi ağlayın;
Yok eğer imkân varsa kuduzları bağlayın!

Bir de dostum diyorsun utanmadan siyona;
Dönmez mi senin hâlin bu şekilde piyona!

Kuruntuyu bırak da kendine gel kendine;
Zîra senin zararın değil yalnız kendine!

Çıkmışsın madem öne olun bu ümmete baş;
Başlamadan biterse nasıl kurur bunca yaş!

İmanın şartı belli yok saymaktır putları;
Nasıl inanır millet yıkarsan umutları!

Dik duruş boş iş değil hiç olur mu hezeyan;
Olmasın bunca emek bir çırpıda bes ziyan!

İki milyar Müslüman uyanın, uyandırın;
Yanlış dönen şu çarkı müstakîme döndürün!

Siyonist maskesini tevhîd ile indirin;
Kan ağlayan mazlumun feryâdını dindirin!

Bırakın Conileri, bırakın Hans'ı, Bil'i
Belki Allah gönderir cümleten ebâbili!

● Cihat Barış

O Gün Bu Gündür

Sır üflendi, pişti vakit
O gün işte bugündür
Mesajı aldığın an git
O gün işte bugündür

Rüzgâr bizden yana eser
Kılıncın kayayı keser
İçmek için ab-ı kevser
O gün işte bugündür

Devran döndü, umut kavi
Yerde yağız, gökte mavi
Gücün aslana müsavi
O gün işte bugündür

Mazlumlar gözler yolunu
Gargat saklar Firavun'u
İndir artık yumruğunu
O gün işte bugündür

● Tayyib Atmaca

Hanzala

Hanzala'nın elinde süneratmaz bir lastik
Bir taş koymuş sapanı beş onu da cebinde
Mahalleye yaklaşan tankları avlayacak
Varsın patlasın dursun ışık saçan bombalar
Tanklar korkudan girmez sapanın menziline

Hanzala'nın yurdunda her evde bir matem var
Cennetin çiçekleri susuzluktan soluyor
Çığlık çığlığa uçar mavi kubbede kuşlar
Dünyanın gözlerini kin dumanı bürümüş
Gökten ölüm yağıyor kan kokuyor sokaklar

Hanzala'nın dilinde duaya çingı düşer
Tutuşur Zeytindağı sonra gargatlar yanar
Karanlıkta parlayan hilal dolunay olur
Umutlar çiçek açar bir sabah uyanınca
Demir kubbe delinir toprağa rahmet yağar

Hanzala'nın belinde aşkın atlas kuşağı
Senelerle işi yok yaşı on da duruyor
Damarında dolaşır kızıl elma ülküsü
Yüreğinin yanından teğet geçer korkular
Karanlıklar dağılır yüzünü döndüğünde

Hanzala'nın aklından neler geçer bilinmez
Dönüp geriye bakmaz korkusu yok ölümden
Yaşı küçük olsa da yüreği bir tur dağı
Dünyanın her yerinde zulme alkış tutanın
Gözlerini kan bürür pas tutar vicdanları

● Mustafa Nejat Sefercioğlu

Bilmez

Nazın tellerinde gezinen dilber
Cefayı bilir de sefayı bilmez,
Acem'de, Hicaz'da Hisar'da gezer
Irak'ta eğlenir Saba'yı bilmez.

Cemaline koşan pervanelerin,
Canım feda diyen merdanelerin,
Kara sevda çeken divanelerin
Derdini bilir de devayı bilmez.

Endamını gece gündüz övenler,
Sinesini onun için dövenler,
İster ki kul olsun onu sevenler,
Ricayı bilir de fedayı bilmez.

Ağyara açıktır gönül hanesi,
Onu davet eder yüz ifadesi,
Âşığa cevretmek bütün gayesi
Vedayı bilir de vefayı bilmez.

Âşıklar ne yapsın böyle bir özü,
Hiçbir zaman tutmaz verdiği sözü,
Daima yüksekte o şahin gözü
Edayı bilir de belâyı bilmez.

Akıl fikir ermez ince fendine,
Asla gönül vermez kendi dengine,
Yüksekten uçar da inmez engine
Zengini bilir de gedayı bilmez.

Neylesin *Seferî* böyle dilberi?
Huyu bu diyorlar ezelden beri,
Bilmiyorum var mı kitapta yeri
Borcunu bilir de edayı bilmez.

Ah Şiiri -1-

Şöyle bir düşün de anla halimden
Düşmezken and olsun adın dilimden
Neyim var neyim yok aldın elimden
Yok ettin yaşama gücümü benim

Yıllardır kalbimde bir avuç korsun
Ateşi ha bire körüklüyorsun
Her gün uçuruma sürüklüyorsun
Gönlünün kurbanlık koçu mu benim

Henüz kapanmadan hesabı dünün
Güllük gülistanlık her geçen günün
Benim meyas görmek senin düğünün
Nerden bileceksin acımı benim

Anlam veremedim huyuna senin
Bilmem nerden düştüm kuyuna senin
Ölürüm de gitmem suyuna senin
Gayyaya döndürdün içimi benim

Gün gelir talihe düşman olursun
Zalim abat olmaz pişman olursun
Yalnızlık azabı şöylece dursun
Çaldın gündüzümü gecemi benim

Her gün kesiyorsun gönlüme ceza
Canımı yakıyor verdiğin eza
Şu dudak büküşün ha ona keza
Ağarttın zulmünle saçımı benim

Yaşanan ne varsa yanıyor közde
Artık zemheridir bahar da yaz da
Biricik sevdiğim ecemdin sözde
Devirdin taht ile tacımı benim.

Ömrümde felekten bir gün çalmadan
Çiçeğim solmadan vadem solmadan
Ahiret yurduna murat dolmadan
Yükledin sırtıma göçümü benim

İçim dışım gurbet bir hat üzereyim
Yaşarken korkudan sırat üzereyim
Canımdan bezdirdi inat üzereyim
Söyle de bileyim suçumu benim

Başımda eserse bir deli rüzgâr
Soğuk nefesiyle sana da uğrar
Ya öldür ya yaşat ne olur ey yar
Sınama tahammül gücümü benim

● Basri Doğan

Düğüm

Dalgalar kıyıyı okşarken yavaş
Kayalar incelik, erir zamanda.
Körpe dimağlarda başlar bir savaş
Bin fitne savrulur tüten dumanda.

Yol uzar, takat yok, gayret nafile
Dengeyi kaybeden kapılır sele
İçinde deveran eder zelzele
Yerle yeksan olur zemin bir anda.

Suların yüzünde gezinir keder
Ufuk çiçeklenir seraba döner
Deryada, kavrulan yorgun her nefer
Bir yudum vuslatı tadar limanda.

Varlığı, yokluğa resmeden boyut
Yayılır, ne varsa silinir mevcut
Kabirde son bulur çizilen hudut
Kimisi kârdadır, kimi ziyanda.

Zaman, girdabında döner kaybolur
Hayal köpük gibi söner kaybolur
Bir damla toprağa iner kaybolur
Canlanır yeşeren zarif fidanda.

Rüzgârın önüne düşer bir yaprak
Umutlar uçuşur kanat çırparak
Her şeyi eriten efsunlu toprak
Sualler çözülmez düğüm insanda.

● Seadet Rzaeva

Yenə Sənsizləşmişəm

Yenə sənsizləşmişəm, yenə yalnız qalmışam,
Qəlbimdəki sevdamla, bir üsyana qalxmışam,
Gizli-gizli ağlayıb, səssizliyə dalmışam.
Ürəyimdə başlayan təlatümü boğsana,
İntizar gözlərimi bu yollardan yığsana.

Yenə sənsizləşmişəm, yalandan gəl sevməyə,
Yenə de yalanını, de ki, gəldim ölməyə,
Yenə danış sevgidən, yenə başla gülməyə,
Yenə inanacam mən, gəlib yalan desənə,
Sonra yenə könlümü yerlə-yeksan etsənə...

Yenə sənsizləşmişəm, eşqin köztək dağlayır,
Axan gözyaşlarımla izləri buz bağlayır
Ürək dözmür həsrətə, gecə- gündüz ağlayır,
Ucalıbsan şöhrətə, daha niyə gələsən,
Son vida edəcəyəm bu sevgimə- biləsən.

● Metin Mert

Geçti Artık

Dönüp dönüp durduğum güneşli bahçeleri
O rüyanın içinde unuttum geçti artık
Saçlarını rüzgâra serdiğin günden beri
Ah sesime konardı kuşlar da uçtu artık

Çekilen sular gibi kurudu yavaş yavaş
Bahtıma bıraktığın iki hüznün çiçeği
Anne bak şimdi kalbim yosun bağlayan bir taş
Artık nasıl ısıtsın uyuyan kelebeği

Yolu yağmura düşen geç de olsa öğrenir
Bir yere tutunmadan gökyüzüne bakmayı
Hep kırılan yerinden yeniden süren şiir
Öğrenir saçlarına papatyalar takmayı

Hiç Aklımdan Çıkmıyorsun

Fikrimde sen dilimde sen
Hiç aklımdan çıkmıyorsun
Kalbimde sen, gönlümde sen
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Aşkın ile kaynar özüm
Senden ilham senden sözüm
Yaşla dolu iki gözüm
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Gece gündüz düşümdesin
Fiilimde, işimdesin
İçimdesin, dışımdasın
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Sabredeyim celâline
Tutunayım cemâline
Erdir beni kemâline
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Huzuruna gelmem gerek
Şu nefsimi bilmem gerek
Arzulardan ölmem gerek
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Yaralıyım uzak ilde
Sen kokarsın kızıl gülde
Sesin dahi var bülbülde
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Özde sensin benim nûrum
Senle candaki huzurum
Söyle seni nasıl bulurum
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Gündüz gece susuyorum
Elde kalem yazıyorum
Sohbetine susuyorum
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Dar geliyor ten kafesi
Kesilmiyor nefis hevesi
Erenlerin hak nefesi
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Sen söylersin sohbetlerde
Canım dahi firkatlerde
Her duyduğum hikmetlerde
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

İzin ver de gelsem yola
Nazar eyle garip kula
Maksadını burda bula
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Şu gönlüme eyle çâre
Her tarafım dolu yâre
Ne eylesin şu bîçâre
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

Cemâlinde kaşın hilâl
Cem olmuştur sende kemâl
Celâlinde vardır cemâl
Hiç aklımdan çıkmıyorsun

● Mustafa İmir

Düşünce – Çeşitleme

Havası toprağı tüter gözünde
Gurbette içine hasret çökünce
Bir şeyler eriyip akar özünde
Yurdundan yuvandan ayrı düşünce

Benliğini türlü gaile sarar
Ruhun esenliğe çıkışı arar
İç dolup boşalır sabaha kadar
Gündüzü geceye ular düşünce

Dost bildiklerinden gelirse mihnet
Balçıklaşır gönül denilen ziyet
İç fırtınasına döner sükûnet
Kemirir içine kuşku düşünce

Çıkışla inişte kıyastır varlık
Göze batana kâr etmez nazarlık
Vazgeçilmezlerle dolu mezarlık
Tarih baki midir kayıt düşünce?

Yıldızı parlağa halk alkış tutar
Önde türap olup yoluna yatar
Yıldızı söneni bedelsiz satar
Vuranı çok olur gözden düşünce

Zamanda hiçliktir varlıkla yokluk
Bağıntıya göre yalnızlık-çokluk
Aslına açıklıktır manevi tokluk
Sarmaya görsün bir derin düşünce

Senelerin yükü sırtına biner
Coşkun duyguların zamanla söner
Topraktan çıkanlar toprağa döner
Fark edersin yaprak daldan düşünce

Suyun içindeyken balık misali
İdrak edemezsin hali ahvali
İmir'in kendine hüznü, melâli
İçine kapanır dara düşünce

● Şəmsulla Aqayi

Bir Daş Atdan Yüz Daş Üstən

Bir dağın ki aslanı yox
O qaya ki tərlanı yox
Bir düzün ki ceyranı yox
Bir daş atdan yüz daş üstən

Bir ömür ki vəfası yox
O həyət ki səfası yox
Bir m'əşuq ki cəfası yox
Bir daş atdan yüz daş üstən

Bir şeir ki kəsəri yox
O öyüd ki əsəri yox
Bir sevgi ki küsəri yox
Bir daş atdan yüz daş üstən

Bir gözəl ki vüqarı yox
O adam ki çıxarı yox
Bir suyun ki axarı yox
Bir daş atdan yüz daş üstən

Bir ocaq ki istisi yox
O evin ki tüstüsü yox
Bir dodaq ki püstəsi yox
Bir daş atdan yüz daş üstən

Şəmsulla sən telli sazsan
Gül çiçəkli bahar yazsan
Əyər belə şeir yazsan
Bir daş atdan yüz daş üstən

● **Konuşturan:** Hüseyin Kaya

Bazen asırlar sonrasına kalabiliyor ama bu vasfın, unvanın verilmesi sanki. Misal Fuzûlî Dede... Bilinseydi ki o dönemde Fuzûlî'nin Şikâyetnamesi, ders kitaplarına dahi girecek yazdırılır mıydı bu metin? Bu durumdan rahatsızlık duyduğunuz oluyor mu? Geleceğe yazmak, boşluğa şiir okumak, türkü söylemek hissine kapılmışlığımız var mı?

Yazılan her kelime dilin altında yetirilerek söylenmişse bir kıymeti olur. Bu aynı zamanda sözü doğru zamanda doğru şekilde söylemek demektir. Hangi devirde olursa olsun yazılan, söylenen her söz insana söylenmiştir. Söz, bazen zamanında karşılığını bulur ya da zamanı geldiğinde anahtar bir sözcük gibi gelip sözün kapısını açar. Fuzûlî bahsine şöyle bir rivayetle devam edelim ondan sonra konuşmayı sürdürelim:

4. Murad, Bağdat'ı fethettiğinde yanında bulunan Taşlıcalı Yahya Bey'e "Git Fuzûlî'yi bul getir" der. Fuzûlî bulup getirilir ve Hünkâr'ın huzuruna çıkarılır. Hünkâr: "Senden sadece Leyla ile Mecnun'u bir de senin yazmanı istiyorum" der. Fuzûlî, o zamanlar, Hazreti Hüseyin efendimizin türbedarıdır. Geçim sıkıntısı çekmektedir. Bu durumu Hünkâr'a anlatınca, Hünkâr da Bağdat'taki vakıf gelirlerinden günlük 9 Akçelik maaşın şaire bağlanması için berat verir ama şair maaşını bir türlü alamaz. Günün birinde gururunun daha fazla incinmesine gönlü razı olmaz ve o zamanın vakıflardan sorumlu olan devlet adamı Nişancı Celalzâde Mustafa Çelebi'ye o meşhur Şikâyetname'yi yazar.

Devlet adamlarının işgüzarlığı elbette devleti bağlar ve devlet adamlarının bu Şikâyetname'den ders çıkarması gerekirken onlar, bu şikâyetnameyi üstüne üstlük ders kitaplarına alıyorlar, "tiye" almak bu olsak gerek. Yusuf Has Hacib'in Kutadgu Bilig kitabı her çağın devlet adamına hitap edebilecek bir kitap olmasına rağmen kaç devlet adamının bu kitabı okuyup anladığını, bu kitaptaki öğütlerden vazife çıkarıp ona göre adil bir yönetimle yönetme temayülü içinde olduğunu bilemiyoruz. Belki bazı istisnalar kaideyi bozmuştur ama o istisnalar da yaygınlaşmayınca kaide bugün bile yerinde durmaktadır.

Daha önceki sohbetlerimizde söyledim mi bilmiyorum ama tekrar söylemenin faydalı olacağı düşüncesinden hareketle şunu söylemek istiyorum: Her insan, şair/yazar, zaman zaman anlaşılmadığını sözünün bir hükmü olmadığı hissine kapılır. Bu his aynı zamanda bir sancının yüze/hâle dışavurumudur. Her insan gök kubbe altında yaşadığı müddetçe hoş bir seda bırakmak için çabalar. Bunun nedeni ise kendisinden önce bırakılan hoş sedalardan aldığı ruh gıdasını kendisinden sonra geleceklere miras olarak bırakma geleneğidir.

Eskişehir'den Kahramanmaraş'a tayin oluncaya kadar onlarca devlet adamının hatırlı kişilerin kapısını çaldım. Bir yıl boyunca eşim, her hafta sonu Kahramanmaraş'tan Eskişehir'e gidiş geliş yapmak zorunda kaldı. Fuzûlî'nin Şikâyetnamesi ne kadar karşılık buldu orasını bilmiyorum ama benim şikâyetnamelerim de bir işe yaramadı yaramasına fakat benden sonra kitaplarım incelendiğinde şikâyetnamelerimde kimin payına ne düşecekse mutlaka alacaktır diye düşünüyorum.

Yazmanın günümüzde kimileri için bir sorumluluk olduğunu çeşitli ortamlarda dile getirdiniz, getiriyorsunuz. Öyle ki yazmaya mola veren, kalemi elinden bırakanları arıyor, soruyor, derginize davet ediyorsunuz. Siz bu çabalar içindeyken kimileri etrafına bakmadan yazıyor, yayımlıyor, amiyane tabirle yalnızca kendisini parlatma derdinde ve asla yanında, sağında, solunda önünde ve hatta arkasında kimseyi görmeye tahammül edemiyor. Bazen yorulduğunuz, ben kendi efkârımla okuyup yazayım, dediğiniz oluyor mu?

Şairin şairi, şiirin şiiri beslediğine inanıyorum. Gönlünü gönlüme akraba olarak gördüğüm şair dostlarla konuştuğumda dergilerde güzel şiirlerin yayınlanmadığını, yayımlanan şiir kitaplarının ise kâğıt israfı olduğunu söyleyenlerin sayısı hayli fazla. Hâlbuki şiirin, şairin bir serüveni, durakları olmak zorundadır.

Çok yazmak, her dergide görünmek bir şairi iyi bir şair yapmaz. Rainer Maria Rilke: "Güzel ve mükemmel bir şiiri tamamladıktan sonra şairin on yıl

dinlenmeye hakkı olmalıdır” diyor. İşte şair bu hakka sahip olmak için daha az ve darası alınmış şiirler yazmalıdır. Peki, sen bunu yapıyor musun, diye de bir soru sormana müsaade etmeden ne yaptığımı da yazayım.

Yaklaşık kırk yıldır şiirde yeni arayışlar peşinde dolaşıp duruyorum. Bu arayış ne zamana kadar devam eder orasını bilmiyorum. Bildiğim tek şey varsa bugüne kadar şekil ve kalıp olarak yazdıklarımı taklit etmeye çalışanlar oldu lakin benim çizgimi devam ettirenler olmadı. Zaman içinde olur mu olmaz mı orasını bilmiyorum. Hece şiirinin sınırları içerisinde klasik hecenin dışına taşarak, *Serbest ve Yanaşık Hece* adını verdiğim şiirler yazıyorum. Kimi bu şiirleri serbest şiir gibi okuyor, kimi de deneme gibi.

Zaman zaman kendi kendime; yazdıklarımı kim okuyor, bugüne kadar ‘şiirlerini denemelerini yayınlamak için kaç yayınevi talip oldu,’ diye kızıp şiiri içime yazmayı düşündüğüm zamanlar çok oldu.

Yazmayı sefer, bizlerden sonraki nesle kalmayı zafer olarak görmekteyim. İşte şairin yazarın yazdıkları kendisinden sonra da insanların kalbine dokunuyor ve hayırla yâd ediliyorsa bu şairin, yazarın zaferidir. Günümüz şairlerinin yüzde doksan dokuzu zaferi yaşarken meşhur olmak olarak görüyor. Bundan dolayı de önüne gelen her dergide yazıyor onlarca kitap yayımlatıyor, yılın şairi seçiyor.

Sorunuzun başına dönmek istiyorum. Herkes nasıl inanıyor orasını bilmem ama ben şöyle inanıyorum: Allah önce bize birbirimizden razı olup olmadığımızı soracak sonra da verdiği yeteneği kendi heva ve heveslerimiz için mi kullandık yoksa insanlık için mi kullandık bunun hesabını soracaktır. O zaman gerek kendisinin gerekse başkalarının yetenekli gördüğü şair kendine çekilir, kendi içine yazmaya başlarsa verilen sorumluluğu yetine getirmemekten hesaba çekilir diye düşünüyorum. Bundan dolayı yazması gereken şairlerin yazması, susması gereken şairlerin de susması gerekir. Maalesef susması gerekenlerin sesi o kadar bas çıkıyor ki diğerleri de seslerinin bu sesin arasına karışması için sustuklarını zannediyorlar.

Ömrümün yaklaşık kırk yılı dergi yayıncılığıyla geçti. Hâlâ iflah olmamaya devam ediyorum. Görevim elbette iyi şiirlerden oluşan şiir sofrası donatmak ve sofraya oturanların dualarını almak

sonra da geçip gitmek dünyadan.

Bazen kendi kendime, ‘bu kadar sisli ve tozlu bir havada ferman mı okunur yazdığın kadar yazdın, senden sonraki zaman sapını ve taneni ayıracaktır,’ diyorum. Sümmani Baba’nın:

“Yazanlar yazarken mecnun kitabın

Benimkini ürüzgâra yazmışlar”

mısralarını tekrar edip geçiyorum. Bu yüzden de eskisi kadar çok yazamıyorum.

Edebiyat dergilerinde çok görünmek, çok okunmak demek değildir. Çok görünmek demek ayrıca yüzü eskitmek demektir. ‘Bu sayıda *a* dergisinde, *y* dergisinin kapağında *ğ* dergisinin arka kapağında yazdım’ diye okuyucuya parlak çeken şairlerin ömrü yaşadıkları kadar olacaktır. Bir de öldüğü gün arkadaşları sosyal medyadan ‘vay şöyle şairdi böyle yazardı...’ vs. gibi başsağlığı kabilinden yazılarıyla anılmanın ötesine geçmeyeceklerdir.

Hani: “Kazın cücüğü güzün sayılır” demişler ya. Hele güz gelsin bakalım. Geriye kaz mı kalır cücük mü orasını zaman gösterecektir.

Kırk yıl dergi yayıncılığı diyorsunuz, bir ömrü şiiri, yazıyı sırtınıza alarak yürüyorsunuz lakin buna rağmen her şeyi zamana bırakıyorsunuz. Şiire hiç değmeseydi dilim, kalemim, dediğiniz demler var mı?

Şiir yazmaya talip olmak sorumluluk almak demektir. Sorumluluk almak için de öncelikle kendi şiir coğrafyamızı yakından tanımak zorundayız.

Basit bir örnek vermek istiyorum: Kendi aracımızla şehirlerarası uzak bir yola çıkacaksa önce aracımızın bakımını yaptırıp yolda bize sıkıntı çıkarabilecek herhangi bir eksiğinin olup olmadığından emin olmak isteriz.

İşte şiir de uzun bir yolculuktur. Bu yolculuğa çıkmadan önce Türkçeyi ne kadar güzel kullanabiliyoruz, kelime hafızamız ne kadar zengin, hangi kitapları mutlaka okumamız gerek. Üzerinden yüzyıllar geçtiği halde şiirleri ile yaşayan şairler kimlerdir? Bütün bunları bilmeden şiir yazmaya çalışmak glikozun içine bal esansı koyarak ramazanda cami avlusunda bal satmak gibidir.

Bal peteğine dokunursanız gidip elinizi yıkamaz bizzat parmağınızı yalarsınız. İşte ben de bal peteğine dokundum bir kere parmağımı yalayıp duruyorum. On beş yirmi kovanım oldu. Arılarımı şiir

coğrafyamızda endemik bitkileri olan gönül dağlarına çıkararak bal yapmaya çalışıyorum. Arılarım kovanını terk edip dağda bir kaya oyduğuna mı peteklerini yaparlar ya da bir başka arıcının bölgesinde bir ağaca oğul verir de kovanlarım boş kalır onu da bilmiyorum. Benim üzerime düşen görevi yapmak zorundayım, gerisi O'nun takdiri.

Osmaniye, Eskişehir'den sonra şimdi Kahramanmaraş'ta memuriyet hayatınızı sürdürüyorsunuz. Memuriyet-şiiir yahut sanat ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz? Şairliğe zararı var mı memuriyetin?

Hayatım boyunca şiiri hayatımın bir gayesi olarak görmedim. Şiir yazmıyorsanız şiir okuyarak güzel Türkçemizin sütünden, kaymağından, yoğurdundan, yağından, peynirinden, ayrırandan faydalanabilirsiniz. Şiir yazıyorsanız bahsettiğim süt mamullerini üretmeye talipsiniz demektir.

Hangi şartlarda, hangi mevki ve makamlarda olursanız olun, eğer şiir kendini yazdırmak isterse siz ona bir şekilde bir alan açarsınız. Hangi şair sadece şiir yazarak hayatını idame ettirdi ki biz de idame ettirelim. Hani Orhan Veli diyor ya

*“Beni bu güzel havalar mahvetti,
Böyle havada istifa ettim
Evkaftaki memuriyetimden.
Tütüne böyle havada alıştım,
Böyle havada âşık oldum;
Eve ekmekle tuz götürmeyi
Böyle havalarda unuttum;
Şiir yazma hastalığım
Hep böyle havalarda nüksetti;
Beni bu güzel havalar mahvetti.”*

Varsın desin. Onun zamanında ekmek aslanın boğazında değildi. Şimdiki memurların ne kadar memurluk yapıyorsa bende onlardan belki biraz fazla memurluk yaparak işime ve şiire zaman ayırabiliyorum.

Memuriyet şiir yazmaya engel değil ama devamlı ruhunuzu yoracak işlerde çalışıyorsanız o zaman kendinize bir iyilik edip bir başka rızık kapısı aramanız gerekir.

“Şiir yazma hastalığım” diyor ya Orhan Veli, hastalık mı sizce de?

Öyle tahmin ediyorum ki Orhan Veli bu sözü bildiğimiz manada hastalık olarak kullanmamıştır. Biraz da Yunus Emre'nin; *“Ya ben öleyim mi söylemeyince”* dizesine telmihte bulunmuş olabilir.

Bir eli yağda bir eli balda, işleri tıkr tıkr yürüyen ya da dünyaya dört elle sarılan kimse şiir yazamaz. Şiir, şairi rahatsız ediyorsa yazılır, ortaya çıkar. Şairler de zaten rahatı sevmez. Dünyanın neresinde olursa olsun bir acı, bir zulüm varsa o başka insanlardan önce gelir şairi bulur. Şiir biraz da kanayan yarayı pansuman etmek, gerekiyorsa dikiş atmaktır. Allah size şiir yazmak gibi bir yetenek vermişse ve siz bu yeteneği insanlığın hizmetine nasıl sunarınız o şekilde de karşılığını alırsınız.

Bu pencereden bakınca evet bende de bu hastalık var. Onun için ‘daha güzel bir şiiri nasıl yazarım da bir insanın gönlüne dokunur yarasına şifa olurum’ diye çok zaman sancı çekerim. Sancımı da Şah İsmail Hatayi'nin *“Bir derdim var bin dermana değişmem”* bu dizeleriyle özetlemek isterim.

Şairler rahatı sevmez, ifadeniz biraz keskin değil mi? Elbette Fuzûlî için geçerli bu durum ama ya Şeyh Galib, Baki, Nedim için aynı ifadeyi kullanabilir miyiz? Farklı dönemlerde hatta günümüzde bile yalnız şiir alanında değil her alanda rahata yaslanan sanatçılar görmek mümkün değil mi?

Hiçbir şair, bir eli yağda bir eli balda bir hayat sürmemiştir. Bunu yüzlerce şairin yazarın hayatını incelediğimizde rahatlıkla görebiliriz. Bahsettiğiniz şairler her ne kadar “saray şairleri” gibi algılansa da bence doğrusu bu değil. O zamanın padişahları sadece bu şairlerin yazdıklarına bir değer biçerken asıl maksatlarının onları muhannete muhtaç etmeden geleceğe eserler bırakmaları için taltiflerde bulunmuşlardır.

Günümüzde bu taltif maalesef esere göre değil de (bir takım kurum ve kuruluşlar tarafından) yazana verilmeye başlandığında asıl maksat hasıl olmuyor.

4. Murad olmasaydı Fuzuli yine olurdu ama *Leyla ve Mecnun* mesnevisini yazılmazdı. Bu şair (Muradî) padişah, Fuzuli, Baki ve Taşlıcalı Yahya Bey'in kıymetini bilmeseydi divan şiirinin kilit taşları olmazdı.

Bahsettiğiniz rahatına düşkün tüm şairleri bir

kefeye koyun diğer kefeye de Mehmet Akif Ersoy, Sezai Karakoç ve Abdurrahim Karakoç'u koyduğu-nuzda mesele daha iyi anlaşılır.

Hazır Orhan Veli demişken biraz da Garipçiler ve 2. Yeniciler üzerinde duralım diyorum. Garipçiler hakkındaki düşünceleriniz neler? Hiç hizmeti olmadı mı bu anlayışın Türk şiirine ya da ne kadar oldu?

Orhan Veli ve arkadaşlarının asıl amacı bana göre o dönemde şiire hâkim odaklar için bir tepkiydi. Kendileri de “Garip” manifestosunda yazdıklarının uzun süre savunucusu olamadılar. Belki dikkat çekmeyi amaçladılar belki ortaya ciddi bir tavır koymak istediler ama her durumda şiiri bilen, şiirden anlayan isimlerdi Garipçiler. Orhan Veli, yaşasaydı zaten bu tarzı terk edecekti, şeklinde yaklaşımlar da var. Orhan Veli'nin ölümünden sonra zaten Melih Cevdet ve Oktay Rıfat da *Garip* anlayışını terk ettiler. Hülâsa, Garipçilerin yapmaya çalıştığı şeyin şiire yön vermekten ziyade aslında o dönemde suyun başını tutmuş olanlara bir tepki olduğunu düşünüyorum.

Şiire hizmetleri olmadı mı, sorunuza gelince onların amacı şiire hizmet etmek olsaydı şöhreti öne alıp bu tarz bir cephe açmazlardı galiba şiir içinde. Kaldı ki Melih Cevdet ya da Oktay Rıfat'ın tez vakitte bu tarzın savunuculuğunu terk etmeleri, hatta polemige dahi girmemeleri de bunun göstergesi diyebiliriz.

Şöhret, dediniz. Şöhret ile şairin, şiirin ilişkisi nasıldır sizce? İlk kitaptan sonra yayımlanan kitapların hep okur, eleştirmen etkisinde kalabileceğine ve saflığını kaybedeceğine dair bir yaklaşım da var.

Mevlâna Hazretleri tarafından söylendiği rivayet edilen şöyle bir cümle vardır: “Şöhret afettir; şöhret peşinde koşmak iyi tanınmak için uğraşmak insanlığa yakışmaz. Eğer sen hakikati aşk incisini arıyorsan görünüşten kurtulman denize dalman derinliklere inmen gerek! Yoksa şöhret gösteriş deniz kıyısına düşen köpüktür!” Bu cümlelerden hareketle varın şöhretin alanını siz belirleyin. Kendimi tanıyamadığım dönemlerde şöhretin kapılarını aralamak için mücadele etmiş olabilirim ama kendimi sığaya çekmeye başladığımda kimin ne diyeceğinden ziyade yaptığım her işi hakkı ile yapma bilincini

kuşandım. Yine sohbetimiz esnasında söyledim mi bilmiyorum ama tekrar etmekte fayda olduğuna inanıyorum: Sorularınıza cevap verdiğim şu günlerde altmış yaşımı bitirmeye beş gün kaldı. Edebiyat dünyasında bir şekilde benimle yolu kesişen ama bugün kendilerine göre “*edebiyatın aksakalluları*” sayılan insanlar benimle aynı karede bulunmak istemedikleri gibi isimlerimizin yan yana anılmasından bile rahatsız oluyorlar. Onların rahatsızlığı tam aksine beni rahatsız etmiyor. Çünkü onlar kahraman olmak için yazıyorlar. Benim böyle bir derdim yok. Tek derdim güzel Türkçemize, dilimize, kültürümüze hizmet etmek için “karabudundan bir çeri” gibi kalem üşürmeye devam ediyorum.

Garipçiler'den sonra Türk şiirindeki en büyük sarsıntılardan biri sanırım İkinci Yeni anlayışı ile meydana geldi. İkinci Yeni şairleri ve bu şairlerin şiir anlayışları hakkında düşünceleriniz neler?

Adına *İkinci Yeni* veya soyut şiir denilen bu anlayışın sınırları, icra edilenler tarafından bile çizilemedi. Sürekli değişen, hedef değiştiren bir anlayış *İkinci Yeni* ve izleri halen devam ediyor şiirde. Hatta Türk şiiri şu an yoğun biçimde bu yön üzerinden ilerliyor. Oysa ortaya çıktıkları dönemdeki söylemleri ile bu şairlerin bir kısmının sonraki şiirleri ve söylemleri örtüşmüyor. Zaten ortak bir manifestosu yok bu şiir anlayışının. Cemal Süreya başlangıçta “Folklor şiire düşman” derken sonradan türkü, koşma tarzında biçimler üzerinden bir şeyler yapma çabasında olmuştur. Turgut Uyar'ın *Divan'ı* yine aynı yönde arayışların ürünüdür. Ülkü Tamer, diyecek olsak son dönem şiirleri hayli duru ve bu oluşumun uzağında kalmıştır.

Şiire bir şeyler kattılar mı? Arayış, buluş çabaları takdire şayan ancak keşke bu kadar çelişki içinde bir yürüyüş sergilemeseler daha iyi olurdu. Başlangıçta Nurullah Ataç'ı, Asım Bezirci'yi dahi heyecanlandıran ancak sonradan bu isimleri bile kendisinden uzaklaştıran bir tavır var *İkinci Yeni* şiirin.

Gurbet

Hayatım taş dibek, şemailim nasır
Döne döne beni eziyor gurbet.
Yatağım bir mitil, altımda hasır
Uyku da rüyama sızıyor gurbet.

Düşersin gurbete halin muamma
Çalışıp kazanmak zehirli kama
Rızkında var ise karışmam amma
Yaptığın planı bozuyor gurbet.

Dağları sarp kaya, yolları çetin
Sancılı günleri hasreti metin
Karnını doyurur bir sürü itin
Kurtlara gelince azıyor gurbet.

Ben şiir yazarım o anlar nesir
Çevresin gül etsen, eylemez tesir
Saatler duruyor, hayalin esir
Her aya bir asır yazıyor gurbet.

Sancılı hâlimden aşağı inmez
Ballı kaymak yesen içine sinmez
Kışı daim eser, bahar da dinmez
Her gün yağmur yağsa, yazıyor gurbet.

Çiçekleri kokmaz, yüzleri nursuz
İnsanı selamsız, halleri arsız
Çalışsan beyhude kazancı karsız
Hakkını ziyanla bozuyor gurbet.

Hayat girdabında çırpınıp soldum
Kendimi yılların peşinde buldum
Dert ile yoğruldu, hasretle doldum
Dermanı bulunca seziyor gurbet

Adımı tadımı ahımı saydı
Rengimi kokumu tenimi soydu
Bir kuru et ile bir kemik koydu
Üstelik derimi çiziyor gurbet.

Güneş uzaklarda ay uzaklarda
Ayağımı kaydırıldı şu kızaklarda
Dönüp dolaştırır şu sazaklarda
Halimi sorunca kızıyor gurbet.

Bu nasıl gaddarlık neden ve niçin
Yanarım tüterim hep için için
Beni tuzaklara düşürmek için
Önüme hendekler kazıyor gurbet.

Bayrak

Rengârenk tülленir muhteşem rengi
Ölümsüz diyardan benim bayrağım
Yıkılmaz surların eşsiz ahengi
Ölçülmez ayardan benim bayrağım

Rengine gizlidir erdemim şanı
Şerefim şöhretim onur vicdanım
Göklerde hilâlim şehitte kanım
Halesi o Yar'dan benim bayrağım

Ney'im bestem güfthem destanım sazım
Ufkum serüvenim ve alınıyazım
Sevgilim göz nurum duam niyazım
Kitabı kebirden benim bayrağım

Zaferlere koşan seferin eli
Kırmızı atlastan aşk işlemeli
Hilâlin bağrında bildim bileli
Sedası tekbirden benim bayrağım

Ecdadın ruhu var mazisi derin
Hüzünle çağlayan şevki gönderin
Bize bahşettiği lütfu kaderin
Pek yükü ağırdan benim bayrağım

Asırlara destan görenlere göz
Yüreklerde niyaz aşka düşen söz
Kimsesize kimse tarihe önsöz
Vazgeçilmez serden benim bayrağım

Dalgalan dalgalan sen hep sonsuzun
Şeref ver göndere ey nazlı hüznün
Es deli rüzgâr es gece gündüzün
Güç yetmez değerden benim bayrağım

Gülistana bahar fecirde güneş
Yanık yüreklere sönmeyen ateş
Şüheda sırmalı makberlere eş
Cepkensiz siperden benim bayrağım

Sen kutsi bir beyan milli ruh ya da
Müjdele sesi var bütün dünyada
Ölür dirilirim çiğnetmem yâda
Vazedilen yerden benim bayrağım

Seninle mevsimler mefkûre sağır
Seninle semaya hakikat yağır
Seninle ölenler yeniden doğar
Alemi Tekbir'den benim bayrağım

Gönderde seyretmek ne büyük mana
Edirne'den Kars'a Sinop'tan Van'a
İstiklâl türküsü sunar cihana
Meşalesi sırdan benim bayrağım

Sen ulvi teberrük dâvam harımsın
Kardeşim sırdaşım kutlu yârimisin
Vatana efsunlu sitemkârımsın
Ulubatlı surdan benim bayrağım

Sana sevdalıdır gerçek âşıklar
Yıldız hilâl güneş yer gök ışıklar
Yolcu hamal mezar kamet beşikler
Hıfzedilen nurdan benim bayrağım

Al bayrak görürsen dur gölgesinde
Cennete yolculuk var gölgesinde
Micingirt ruhunu ser gölgesinde
Firdevs'i şehirden benim bayrağım

● Casim Babaoğlu

Yolumuz Vardır

Korkumuz yok zalim insan zulmünden
Gerçeği söyleyen dilimiz vardır
Bu yol haktır dönmek yoktur ölümden
Haktan inen doğru yolumuz vardır

Türkmenük biz ezel okuruk hece
Bekçiyük yurda biz gündüzle gece
Bu dili salmanuk olursa nice
Sohbet muhebetli telimiz vardır

Her meydanda bizük kılıçla çalan
Rakipler canını hak elde alan
Tarihte bir şanlı adımız kalan
Hakka hayamatçı kolumuz vardır

Bahçemiz bağımız al yeşil güller
Bağda bülbül öter şirindi diller
Bize yaban oldu artık bu eller
Tikeni ağlayan gülümüz vardır

Gönlümüz açıldı her gelen dostu
Arifler otursun takt ile posta
Kadir Mevla yetir sesimiz üste
Sağdan himet eyler solumuz vardır

Telafer'dir gece gündüz hayalım
Ayrılmıştım ondan iş tutmaz elim
Pozulmuştu başım yorğundu belim
Savaş içinde sağ elimuz vardır

Yurt toprağı para ile alınmaz
Atam yurdu kötü elle salınmaz
Bir kimse yanında kadri bilinmez
Hellaldan bulmuşuk pulumuz vardır

Gelin birbirimiz tutup durağın
Fakir olanların halin sorağın
Babaoğlu bir el yurdu kurağın
Hakka doğru bağlı belimiz vardır

● Hayrullah Değerli

Ey Sevgili

Ey sevgili seni ister bu gönlüm
Seni istemeyen gönlü neyleyim
Hazan olmuş bağım kurumuş gülüm
Sana açılmayan gülü neyleyim.

Nasıl anlatayım bilmem ki seni
Seni anlatmaya sözler yeter mi
Seni dinlemeyen iflah eder mi
Hak sözün yanında balı neyleyim.

İstemem dünyayı istemem sensiz
İstemem sarayı kalsam da evsiz
Sana uymayanlar kalır çaresiz
Adını anmayan dili neyleyim.

Ruhum sana aşık sana hayranım
İlahi davada sensin mimarım
Yollarına kurban olsun bu canım
Parayı neyleyim pulu neyleyim.

Ey Hakkın habibi sen çok güzelsin
İnsanlığa gelen son peygambersin
İnsanları hakka davet edensin
Sözüne uymayan kulu neyleyim.

O nur cemâlini görebilseydim
Ayak tozuna yüz sürebilseydim
Hak davana omuz verebilseydim
Sana uzanmayan eli neyleyim.

Ya ilahi sensin benim limanım
Şu dünyada kavi eyle imanım
Hak yolunda ağır bassın mizanım
Dünya kadar olsa malı neyleyim.

*Hayrullah'*ım el aç yalvar mevlaya
Hak nasip eyleyip varsam Ravza'ya
Yüz sürüp elveda desem dünyaya
Kilimi neyleyim çulu neyleyim.

● Metin Özarlan

Yedilik

Yürek deli/kanlı atmayagörsün
Tenezzül mü eder kâra zarara!
Bin yerine değse değil bir kurşun
Aşkta yara; âşık kime yalvara

Aşk insana meyyal insan da aşka
Her birinde sanılır ya bu başka
Gönülden geçmeye keşke ah keşke
Yâr ile birlikte gele karara

Maşuktan gelendir cefanın hası
Paslanan ruhların derttir şifası
Kavidir sevdanın burcu, kal'ası
Âşık vatanında düşmeye dara

Nefsine giydire tennure, hırka
Tarak tutan pala bıyığı kırka
Ağara saçları, sakalı sarka
Özü kışa döne gönlü bahara

Eğriden düz giden izi önünde
Karanlığı yaran gözü yönünde
Üzeri küllenen közü gönlünde
Kıvılcımı işmar ede lavlara

Yanıp da yunula ilahi toyla
Dönedura Hak'tan gelen muştuyla
Yürekten çağlayan kutsal saguyla
Kavrula, savrula nardan bir şara

Ruhlar âleminde edildi iman
Kişinin dünyaya düşüşü yaman
Âşık, ozan, oyun, baksı, kam, şaman
Uğurlaya uçmağ adlı diyara